

RÅDET FOR DYREETIKK

Oppnevnt av Landbruks- og matdepartementet i samråd med Fiskeri- og kystdepartementet

Solveig Marie Stubsjøen (sekretær)
Veterinærinstituttet
Postboks 750 Sentrum
0106 Oslo
Tlf.: 23 21 64 72 Faks: 23 21 63 01
e-post: Solveig-Marie.Stubsjoen@vetinst.no
Internett hjemmeside: <http://www.radetfordyreetikk.no>

Deres ref.: 2006/10525

Vår ref.: 3/12

Oslo, 22. november 2012

Mattilsynet
Hovedkontoret
Felles postmottak
Postboks 383
2381 Brumunddal

Høringsvar – utkast til endring av forskrift om hold av høns og kalkun

Det vises til Mattilsynets høringsbrev av 27.8.2012 med utkast til endring av forskrift om hold av høns og kalkun. Hovedinnholdet i forskriftsutkastet er at det stilles formelle krav til opplæring av dyreholder i slaktekyllingbesetninger, at tidsrommet fra slaktekylling blir fratatt fôr og vann fram til forventet slaktetidspunkt ikke skal overstige 12 timer og at standard tetthet for slaktekylling reduseres fra 34 kg/m² til 25 kg/m². Det åpnes for at tettheten kan øke til 36 kg/m² på visse vilkår.

Rådets vurdering

Rådet støtter forslaget om at dyreholdere med mer enn 200 slaktekyllinger skal ha formell kompetanse i form av gjennomgått kurs i dyrevelferd. Kurset skal være godkjent av Mattilsynet. Grensen på 200 kyllinger er satt fordi dette da samsvarer med grensen satt for alarmsystem knyttet til klima og brannvarslingsanlegg. Grensen er en innskjerping i forhold til EU-direktivet, som gjelder for besetninger med mer enn 500 dyr.

Mattilsynet foreslår i endringsforslaget at tidsrommet fra slaktekylling blir fratatt fôr og vann fram til forventet slaktetidspunkt ikke skal overstige 12 timer. Her fremmes det ikke forslag om en innskjerping i forhold til EU-direktivet. Dagens slaktekyllinger er avlet slik at de har en enorm appetitt. Fôropptaket og tilveksten er nå så høy at dyra er slakteklare allerede 31 dager etter klekking med en levende vekt på 1,2 kg. Ved at fôret holdes tilbake i opptil 12 timer vil kyllingene sannsynligvis føle sult, noe som kan defineres som en negativ emosjonell opplevelse. Rådet stiller spørsmål ved om menneskers behov for god slaktehygiene skal være mer tungtveiende enn at dyra opplever sult. Det beste for kyllingene vil være å korte ned på transporttiden slik at tiden uten fôr og vann kan reduseres. Etter Rådets syn vil fravær av fôr og vann i 12 timer (og kanskje enda lenger dersom oppstarten av slakting blir forsinket) uten tvil gå ut over dyras velferd. Vanntilgang er spesielt viktig på varme dager. Rådet anbefaler at tiden uten mat, og spesielt vann, blir vesentlig kortere.

Vitenskapskomiteen for mattrygghet (VKM) har på oppdrag fra Mattilsynet gjennomført en risikovurdering av dyrevelferd i forhold til dyretetthet, og konkluderte med at flere sider ved dyras velferd påvirkes negativt ved dyretettheter over 25 kg/m². Av denne grunn foreslår Mattilsynet at standard tetthet for slaktekylling reduseres fra 34 kg/m² til 25 kg/m². Mattilsynet åpner likevel for å øke tetthetene til maksimalt 36 kg/m² for produsenter som følger et dyrevelferdsprogram og kan dokumentere at dyreholdet har høy dyrevelferdsmessig standard. Produsenter som har en lav dyrevelferdsmessig standard i besetningen må gjennomføre tiltak eller utelukkes fra programmet. Det betyr også at Mattilsynet må føre ekstra tilsyn med at dyreholder gjennomfører nødvendige tiltak. Denne tilsynsoppgaven kommer i tillegg til det ordinære tilsynet, noe som kan gjøre det vanskelig å gjennomføre med de ressurser som er rådende. Produsenter som har en høy dyrevelferdsmessig standard i besetningen, vil kunne øke tettheten moderat i forhold til dagens situasjon. Rådet støtter Mattilsynets forslag om lavere dyretetthet enn det som kreves i EU-direktivet, men mener at 25 kg/m² bør fastsettes som absolutt øvre grense. Rådet begrunner dette med at VKM i sin rapport konkluderte med at dyretettheten må være under 25 kg/m² for å unngå de største dyrevelferdsproblemene. Rådet støtter VKM når de i sin vurdering skriver:

“Tiltak retta mot optimalisering av miljøforhold kan i teorien redusere nokre av dei negative effektane auka dyretettleik har på dyrevelferda. Det er derimot vanskeleg å sjå korleis betra røkt og optimalisert miljø kan motverke auka konkurranse om ressursar, problem med temperaturregulering og hudskadar forårsaka av at dyra må gå oppå kvarandre for å få tak i mat og vatn, utan samtidig å redusere dyretettleiken.”

Buijs et al. (2009) påviste dårligere dyrevelferd hos slaktekylling ved økende tetthet etter vektning av forskjellige velferdsindikatorer. I en oversiktsartikkel fra 2002 (Bradshaw et al., 2002) konkluderes det med at lavere dyretetthet kan gi en betraktelig reduksjon i beinproblemer hos slaktekylling. Ut i fra en helhetsvurdering vurderer derfor Rådet for dyreetikk at den absolutt øvre grense for dyretetthet for slaktekylling bør være 25 kg/m².

Rådet støtter endringsforslagene i §§ 16 (tilsyn med særlig fokus på velferd og helse), 18 (behandling av syke og skadde dyr) og 20 (nytt strø for hvert innsett).

Med hilsen

Gudbrand Bakken
Leder (sign.)

Solveig Marie Stubsjøen
Sekretær